

Ruskoneulajäkälä

Brun nallav

Chaenotheca phaeocephala

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Ruskoneulajäkälä kasvaa alustallaan oliivinvihreänä tai vihreänruskeana, hieman karvaisena kasvustona. Kotelomaljat ovat 0,5–1,2 mm korkeita, neulasmaisia ja kärjestään leveitä. Nuppien reunat ovat kirkkaan keltaisia tai kellanvihreitä ja itiömassa on ruskeaa. Ruskoneulajäkälä voi olla maastossa vaikea erottaa muista keltanuppisista neulajäkälistä kuten silmälläpidettävästä viherneulajäkälästä (*C. chlorella*).

Elinympäristö ja levinneisyys

Ruskoneulajäkälä kasvaa vanhojen puurakennusten seinämillä sekä vanhojen tammien kaarnalla hakamailla, puutarhoissa tai niityillä. Sitä tavataan harvoin myös muilla jaloilla lehtipuilla sekä lahoavassa puussa. Laji kasvaa usein puiden aurinkoisella puolella. Ruskoneulajäkälän esiintyminen painottuu lounaisimpaan Suomeen. Noin puolet nykyesiintymistä on Turun ja Lohjan seuduilla. Pohjoisimmat löydöt Siimosta ja Kuusamosta ovat vanhoja.

Nykytila ja uhkatekijät

Ruskoneulajäkälä on taantunut vanhojen puiden harvinaistuttua sekä lahopuun määrän vähennyttyä metsissä. Muutama kasvupaikka sijaitsee suojelualueella, mutta suurin osa esiintymistä on suojelematta.

Hoitosuositukset

Ruskoneulajäkälän kasvupaikalla tulisi huolehtia vanhojen puiden, erityisesti tammien, säilymisestä sekä tammilahopuujatkumon turvaamisesta. Aurinkoisilla paikoilla viihtyvää ruskoneulajäkälää voidaan hoitaa poistamalla varjostavia puita tarvittaessa ja pitämällä ympäristö avoimena.

Lähteet

Nitare, J. (toim.) 2000. Signalarten – indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping. 384 s.